

Fastställande av sjukpenninggrundande inkomst (SGI)

Försäkringskassans ställningstagande

1. Varaktighetskravet som anges i 25 kap. 3 § andra stycket 2 socialförsäkringsbalken (SFB) ska tolkas som att det är den försäkrades *inkomster* av arbete som ska antas vara i sex månader i följd eller vara årligen återkommande.
2. När den försäkrade har haft eller kan antas komma att ha inkomster av arbete i sex månader i följd, ska hans eller hennes årsinkomst av anställning beräknas utifrån vad han eller hon har tjänat eller kan antas komma att tjäna under en period på sex månader. Inkomsterna ska räknas som om den försäkrade hade arbetat på samma sätt i ett helt år.
3. Om den försäkrade har en anställning med normalt varierande inkomster ska hans eller hennes årliga inkomst beräknas utifrån en genomsnittlig månadsinkomst multiplicerad med tolv.
4. Årliga ersättningar ska fördelas jämnt över tolv månader.
5. När årsinkomsten ska beräknas utifrån tidigare inkomster ska sjuklön och dagersättning utbetalad av Försäkringskassan inte räknas med. I sådana fall ska beräkningen göras utifrån en uppskattning av vad den försäkrade hade tjänat om han eller hon inte hade varit sjuk eller fått en dagersättning utan hade arbetat som vanligt.
6. Om den försäkrade har inkomst både av anställning och inkomst av annat förvärvsarbete, eller om den försäkrades inkomster kan antas vara årligen återkommande, ska istället en uppskattning av den försäkrades inkomst av anställning under en period på ett år beaktas.

Varför behövs ett rättsligt ställningstagande?

Den grundläggande definitionen av SGI finns i 25 kap. 2 § SFB. Kriterierna för att fastställa SGI anges i 25 kap. 3 § SFB.

SGI definieras som den årliga inkomst i pengar som en försäkrad kan antas komma att tills vidare få för eget förvärvsarbete antingen som arbetstagare i allmän eller i enskild tjänst (inkomst av anställning), eller på annan grund (inkomst av annat förvärvsarbete).

Enligt 25 kap. 3 § andra stycket 1 och 3 SFB krävs att den försäkrades årliga inkomst kommer från arbete i Sverige och antas uppgå till minst 24 procent av prisbasbeloppet. Enligt 25 kap. 3 § andra stycket 2 SFB krävs även att den försäkrades årliga inkomst kommer från arbete som kan antas vara under minst sex månader i följd eller vara årligen återkommande. Detta är en

precisering av uttrycket "kan antas komma att tills vidare få" i 25 kap. 2 § SFB och innebär att inkomsten ska kunna antas ha viss varaktighet.¹

Det är dock oklart om det är den försäkrades inkomster av arbete sammanlagt eller om det är inkomster av ett specifikt arbete (till exempel en viss anställning) som ska antas vara sex månader i följd eller årligen återkommande. I avsaknad av närmare vägledning i lagtexten finns det därför behov av ett klargörande genom ett rättsligt ställningstagande.

Vidare saknas det en heltäckande reglering i lagtext och förarbeten av hur den årliga inkomsten ska beräknas. Rättsfallet HFD 2024 ref. 2 ger viss vägledning kring uppskattningen av en försäkrads framtida inkomster. Den fortsatta avsaknaden av en tydlig beräkningsregel skapar osäkerhet vid tillämpningen av bestämmelsen, vilket gör att ett klargörande är nödvändigt för att uppnå en mer enhetlig tillämpning.

Överväganden

Punkt 1

Är det varje enskilt arbete (anställning) för sig eller inkomsterna av arbete sammanlagt som ska antas vara sex månader i följd eller årligen återkommande?

I 25 kap. 2 § SFB anges att SGI är den årliga inkomst i pengar som en försäkrad kan antas komma att tills vidare få för eget arbete. Detta tyder på att det är inkomsterna av arbete generellt och inte inkomster av varje specifikt arbete för sig som ska uppfylla varaktighetskravet i 25 kap. 3 § andra stycket 2 SFB.

Vidare kan bara en SGI gälla för den försäkrade.² Vid beräkningen bortses från den del av den sammanlagda årsinkomsten som överstiger 10 prisbasbelopp.³ Det är alltså inte möjligt att bestämma flera olika SGI:er för den försäkrade, till exempel en SGI per anställning. Samma logik bör rimligen gälla vid tillämpningen av varaktighetsvillkoret, det vill säga att det ska appliceras på den försäkrades sammanlagda arbete, oavsett om det är flera olika anställningar som den försäkrade har samtidigt eller i följd efter varandra.

Mot ovan bakgrund ter det sig rimligt att 25 kap. 3 § andra stycket 2 SFB ska tolkas som att det är den försäkrades inkomster av arbete – och följaktligen inte varje arbete (anställning) för sig – som ska uppfylla varaktighetskravet. En annan tolkning skulle kunna få till följd att försäkrade som arbetar i minst sex månader i följd men i olika arbeten inte skulle få tillgodoräkna sig sådana inkomster vid beräkning av SGI. Det kan rimligen inte ha varit lagstiftarens avsikt och det talar ytterligare för att det är inkomsterna som ska anses uppfylla varaktighetskravet.

¹ Prop. 2008/09:200 s. 439.

² Om den försäkrade till exempel har två tillsvidareanställningar på deltid, så räknas den sammanlagda årsinkomsten från båda dessa arbeten vid fastställandet av SGI.

³ 25 kap. 5 § SFB.

Denna tolkning är även förenlig med praxis, där det i många fall har ansetts fullt tillräckligt att de försäkrade arbetar i minst sex månader i följd oavsett om det har varit fråga om arbete i samma anställning eller i olika på varandra följande anställningar. Denna praxis refereras också i förarbetena till SFB där det anges att det inte alltid är nödvändigt att det aktuella arbetet har en varaktighet på sex månader om den försäkrade har för avsikt att fortsätta arbeta även därefter.⁴

Det finns inte några krav i lagtexten på en viss minsta arbetstid eller att arbetstiden ska vara förlagd på något särskilt sätt under dessa sex månader. Detta innebär att arbete som utförs så lite som en dag per månad upp till sju dagar per vecka kan anses uppfylla villkoret att vara minst sex månader i följd. Ett sådant synsätt harmonierar även med reglerna i 6 kap. SFB om försäkring för arbetsbaserade förmåner. Utgångspunkten är att den som arbetar i Sverige är försäkrad för arbetsbaserade förmåner.⁵ Något krav på arbetets omfattning eller längd ställs inte, utan det räcker att personen i fråga arbetar. För arbetstagare gäller den arbetsbaserade försäkringen från och med den första anställningsdagen.⁶

Sammantaget kan sägas att det är inkomsterna av arbete sammanlagt som ska antas vara sex månader i följd eller årligen återkommande. Det innebär att en försäkrads inkomster är sjukpenninggrundande om han eller hon kan antas arbeta sex månader i följd, oavsett om det är fråga om ett och samma arbete som varar i minst sex månader eller om det är olika arbeten som vart och ett är kortare än sex månader men som följer på varandra och sammanlagt utförs under en period som varar minst sex månader i följd.

Vad kan anses vara inkomster av årligen återkommande arbete?

Om den försäkrade inte har inkomst av arbete som kan antas vara i minst sex månader i följd kan han eller hon ändå ha en SGI om han eller hon har inkomst av arbete som kan antas vara årligen återkommande. Av 25 kap. 3 § andra stycket 2 SFB följer att inkomster som är årligen återkommande kan ligga till grund för beräkning av SGI.

Med årligen återkommande inkomster avses enligt förarbeten⁷ säsongsbetonade arbeten, och bestämmelsen innebär att bedömningen av sådant arbete ska göras över en längre tidsperiod än ett år. Det beskrivs dock inte närmare vad som menas med säsongsbetonade arbeten, och lagtextens ordalydelse begränsar inte heller bestämmelsen till att gälla enbart sådana arbeten som typiskt sett anses vara säsongsarbeten. Mot denna bakgrund ter det sig rimligt att det är den försäkrades årsvisa upprepning av arbetet som medför att inkomsten från arbetet kan ligga till grund för SGI, inte att arbetet typiskt sett betraktas som säsongsbetonat.

Typiska säsongsarbeten upprepas årligen genom att den försäkrade arbetar med liknande arbetsuppgifter två eller flera år i rad under en viss säsong. Det kan finnas variationer mellan säsongerna genom exempelvis arbetets

⁴ Se till exempel FÖD 1981:6 och FÖD 1986:59.

⁵ 6 kap. 6 § 1–7 SFB.

⁶ 6 kap. 8 § första stycket SFB.

⁷ Prop. 2008/09:200 s. 439.

varaktighet och omfattning, eller att det är olika arbetsgivare, utan att arbetets karaktär som säsongsbetonat förändras. På samma sätt ska arbete som inte typiskt sett betraktas som säsongsbetonat men som upprepas årligen på ett motsvarande sätt anses vara årligen återkommande.

Med årligen återkommande inkomster kan därför avses att den försäkrades inkomster kommer från arbete som ingår i ett arbetsmönster som upprepas under minst två år i följd. För att avgöra om ett sådant mönster föreligger får man göra en sammanvägd bedömning av omständigheterna i ärendet, särskilt uppgifter om den försäkrades arbete under ett eller flera tidigare år.

Följande är exempel på omständigheter som bör ha betydelse:

- Att arbetet är förlagt till ungefär samma del av året varje år.
- Att det är fråga om liknande arbetsuppgifter.
- Att arbetet till omfattning och arbetsperiodens eller arbetsperiodernas längd är liknande.
- Att det är fråga om liknande anställningsförhållanden (timanställning vid behov, vikariat m.m.).
- Att det är fråga om samma arbetsgivare eller samma arbetsplats eller motsvarande.

Det är emellertid inte nödvändigt att alla de omständigheter som nämns i punktlistan ovan föreligger. Det handlar istället om att det ska finnas tillräckliga likheter med arbete under tidigare år (eller senare år) för att man ska kunna avgöra att arbetet ingår i ett mönster av arbete som upprepas årligen.

Punkt 2

SGI som en årlig inkomst och dess beräkning

Enligt 25 kap. 2 § SFB utgör SGI en årlig inkomst. SFB innehåller dock ingen närmare reglering av beräkningsmetoden eller vilken inkomstperiod som ska beaktas vid fastställandet av SGI.

Av inkomstbortfallsprincipen⁸, som utgör en grundläggande princip för SGI-baserade ersättningar, följer att SGI ska spegla den försäkrades faktiska inkomstbortfall. SGI ska därför i möjligaste mån motsvara den inkomst som den försäkrade skulle ha haft om arbetet hade fortsatt under ersättningsperioden. Eftersom SGI uttrycks som en årsinkomst, skapas en mer

⁸ Inkomstbortfallsprincipen är en princip som den svenska socialförsäkringen grundar sig på och institutionaliserades på 1950-talet, då den allmänna sjuk- och arbetsskadeförsäkringen genomfördes. Principen innebär att sjukförsäkringen ska ersätta en enhetlig del av den inkomst som enskilda går miste om när de inte kan arbeta. Samtliga dag ersättningar som grundar sig på SGI-beräkning har som syfte att ersätta försäkrade i enlighet med inkomstbortfallsprincipen. Se även RÅ 2004 ref. 92, HD 2018 ref. 1 och HFD 2024 ref. 2.

rättvisande ersättningsnivå, då förmåner som baseras på SGI i regel beräknas per dag genom att årsinkomsten divideras med 365.

Praxis och förarbeten om inkomstberäkning

Enligt äldre praxis och förarbeten till lagen (1962:381) om allmän försäkring har SGI för anställda traditionellt beräknats genom att den vid SGI-tidpunkten gällande månadslönen eller genomsnittliga månadsinkomsten multipliceras med tolv. Alternativt har en genomsnittlig veckolön multiplicerats med 52.⁹ Denna schablonmässiga beräkning förutsätter dock att inkomsten härrör från ett arbete som kan antas pågå i minst sex månader i följd.

För enskilda som är nya på arbetsmarknaden och som inte har varit yrkesverksamma i minst sex månader, men där det finns en bedömning om att de avser att fortsätta arbeta i samma omfattning under minst sex månader i följd, kan inkomster från det påbörjade arbetet utgöra grund för SGI-beräkningen.¹⁰ På motsvarande sätt har individer som återinträtt på arbetsmarknaden efter en period av studier kunnat få en tidsbegränsad anställning ansedd som representativ för deras förväntade årliga arbetsinkomst, förutsatt att avsikten är att fortsätta arbeta i minst sex månader i följd med samma omfattning som i den tidsbegränsade anställningen.¹¹

Varken praxis eller förarbeten ger ett entydigt svar på hur SGI ska fastställas när en försäkrad har inkomster från flera anställningar, där varje enskild anställning understiger sex månader men där den sammanlagda anställningstiden kan antas uppgå till minst sex månader. Särskild osäkerhet kan uppstå om den försäkrade vid SGI-tidpunkten innehar en anställning om exempelvis fyra månader och därefter förväntas övergå till en annan anställning med en högre eller lägre inkomst, eller om en sådan anställning nyligen har avslutats.

Inkomstperioder vid SGI-beräkning

Av praxis följer att årsinkomsten för ny- eller återinträdande på arbetsmarknaden bör fastställas när de uppfyller varaktighetskravet om sex månader.¹² I dylika fall bedöms de försäkrades inkomster från deras tidsbegränsade anställningar motsvara deras förväntade årliga inkomst från arbete under minst sex månader. Detta krav förutsätter inkomster under en period av sex månader. Således bedöms personer som har ny- eller återinträtt i arbete ha inkomster i sex månader, oaktat den faktiska perioden för deras inkomster. Eftersom varaktighetskravet förutsätter inkomster under en period av sex månader, talar det därför för att en period om minst sex månader även bör ligga till grund för beräkningen av årsinkomsten. Då SGI för ny- eller återinträdande baseras på aktuella inkomster, bör en motsvarande analog bedömning göras för samtliga personer som objektivt sett uppfyller varaktighetskravet, till exempel genom ett anställningsavtal eller faktisk arbetsprestation.

⁹ Se till exempel prop. 1995/96:209, s 33ff.

¹⁰ FÖD 1981:6.

¹¹ Jämför FÖD 1986:59 och HFD 2021 ref. 72.

¹² I HFD 2021 ref. 72 användes FÖD 1981:1 och FÖD 1986:59 som vägledning för tolkningen av varaktighetskravet vid ny- och återinträde i arbetslivet.

Mot bakgrund av ovanstående följer att SGI i första hand bör fastställas utifrån de inkomster den försäkrade har under en sexmånadersperiod räknat från den senaste inkomstförändringen. Om den försäkrades inkomst har varit stabil under de senaste sex månaderna eller om inga förändringar förväntas under de kommande sex månaderna, bör SGI fastställas med utgångspunkt i den aktuella inkomstnivån vid SGI-tidpunkten.

Om en inkomstförändring har inträffat inom de senaste sex månaderna från tidpunkten för SGI:ns fastställande och ytterligare förändringar kan förväntas inom sex månader från dess, bör SGI i första hand beräknas med beaktande av även de framtida inkomsterna efter den kommande inkomstförändringen. Dock bör inkomster som ännu inte har tillträtts inte inkluderas till ett högre belopp per månad än den aktuella inkomsten vid SGI-tidpunkten. Att inkludera en högre inkomst från en ännu ej tillträdd anställning eller inkomstnivå skulle annars riskera att leda till överkompensation vid exempelvis sjukdom, vilket skulle strida mot inkomstbortfallsprincipen.

Om den försäkrade kan antas få en inkomstminskning inom sex månader från den senaste inkomstförändringen, kan det vara motiverat att i stället beakta den inkomstnivå som fanns före den senaste inkomstförändringen, om detta medför en högre beräkning av SGI. Om den försäkrade tidigare hade en högre inkomst kan denna nämligen fortfarande anses ingå i en period av arbete som varar i minst sex månader i följd. I sådant fall ska den inkomstperiod som ligger till grund för beräkningen omfatta sex månader, räknat bakåt från den tidpunkt då den förväntade framtida inkomstminskningen inträffar.

Tidigare inkomster ska, liksom framtida inkomster, endast beaktas upp till det belopp per månad eller motsvarande som den försäkrade hade vid SGI-tidpunkten. Om inkomster från tidigare anställningar, som överstiger den aktuella inkomstnivån vid SGI-tidpunkten, skulle inkluderas i beräkningen av SGI, skulle det leda till en otillbörlig överkompensation för den försäkrade som inte är förenlig med inkomstbortfallsprincipen.

Bedömning av inkomsternas varaktighet och nivå i vissa fall

SGI är en förväntad framtida inkomst.¹³ En försäkrad har därmed rätt till en SGI från och med att han eller hon påbörjar ett arbete som kan antas vara minst sex månader i följd, även om anställningen sedermera avbryts av oförutsedda skäl innan sex månader har förflutit.¹⁴ Bedömningen av arbetets varaktighet och den framtida inkomstnivån ska därmed göras utifrån de förhållanden som fanns vid anställningens början, även om SGI inte fastställs förrän vid en senare tidpunkt, till exempel i samband med en ansökan om ersättning.

Vad är en inkomstförändring?

En inkomstförändring sker när den försäkrades inkomster förändras på ett sätt som har betydelse för SGI. Det kan vara att den försäkrade börjar arbeta i ett nytt arbete, börjar arbeta i en annan omfattningsomfattning än tidigare, eller får ändrad lön i samband med en lönerrevision.

¹³ Jämför 25 kap. 2 § första stycket SFB om att SGI "är den årliga inkomst i pengar som en försäkrad kan antas komma att tills vidare få ...".

¹⁴ FÖD 1988:25.

Bestämmelserna i 25 kap. 2 § och 25 kap. 3 § SFB klargör att både bedömningen av förutsättningarna för att fastställa en SGI och själva beräkningen av SGI ska baseras på en framåtblickande bedömning av den försäkrades framtida inkomster. Det innebär att den förväntade framtida inkomsten normalt är avgörande vid SGI-beräkningen.¹⁵ För att upprätthålla inkomstbortfallsprincipen bör SGI dock, i möjligaste mån, beräknas utifrån de aktuella inkomster som den försäkrade har vid den tidpunkt då SGI fastställs. Vidare framgår av 26 kap. 4 och 6 §§ SFB att en förändring av SGI ska gälla först från det att orsaken till ändringen inträffat, det vill säga när den försäkrades inkomstförhållanden faktiskt har förändrats. Därmed kan en ny inkomst beaktas först när den faktiskt har uppstått. En annan ordning skulle innebära att den SGI-baserade ersättning som lämnas inte motsvarar den inkomstförlust som den försäkrade faktiskt gjort under den tid som ersättningen avser.

Enbart förekomsten av ett anställningsavtal innebär således inte i sig att den försäkrade har rätt till en SGI beräknad på inkomster från anställningen. Den försäkrade måste faktiskt börja arbeta i enlighet med avtalet för att inkomsterna ska kunna ligga till grund för SGI.

Ett undantag från detta är att inkomster från en anställning som har avtalats men som inte har kunnat tillträdas på grund av en oförutsedd sjukdom¹⁶ som har uppstått efter att avtalet ingåtts, kan läggas till grund för SGI från den tidpunkt då den försäkrade skulle ha tillträtt anställningen.

Ett annat undantag är när den försäkrade får ny lön i samband med en lönerrevision hos arbetsgivaren under en pågående ersättningsperiod. Då kan en ny SGI beräknas från att den försäkrade skulle ha börjat få den nya lönen, eller från att löneavtalet har undertecknats om det är senare.¹⁷

Punkt 3

Hur ska varierande inkomster beräknas?

Vissa försäkrade har arbeten där inkomsterna normalt varierar. Det kan vara fråga om att den försäkrade får rörliga lönetillägg till exempel vid arbete på obekvämt arbetstid, det kan vara provisionslön, det kan vara att den försäkrade arbetar med varierande arbetstider antingen efter schema eller efter arbetsgivarens behov, eller liknande. Att den försäkrades inkomster varierar på så sätt innebär inte att det sker sådana inkomstförändringar som medför att den försäkrades SGI ska ändras. För försäkrade som har sådana arbeten i vilka inkomsterna normalt varierar, är det den genomsnittliga månadsinkomsten som ska multipliceras med tolv.¹⁸

¹⁵ Jämför 25 kap. 2 § SFB, "tills vidare kan antas komma att få".

¹⁶ Detta synsätt som kom till uttryck i FÖD 1985:29 och FÖD 1985:33 kan sägas ha bekräftats i rättspraxis genom de senare avgörandena RÅ 2001 ref. 54 och RÅ 2003 not. 63. I dessa avgöranden förde högsta instans ett likartat resonemang gällande möjligheten att höja en SGI för en försäkrad som på grund av sjukdom inte kunde återgå till att arbeta hela sin vanliga arbetstid efter en period av tjänstledighet.

¹⁷ FKRS 2018:05.

¹⁸ Se till exempel prop. 1995/96:209, s 33ff.

Den genomsnittliga månadsinkomsten för en försäkrad som arbetar med varierande inkomster bör i enlighet med resonemangen ovan i första hand beräknas utifrån de inkomster som den försäkrade kan antas komma att ha under en sexmånadersperiod räknat från att han eller hon började arbeta, började arbeta i en högre eller lägre omfattning, eller att det skedde någon annan förändring av inkomsten som till exempel ändrad timlön eller ändring av något lönetillägg.

Om det inte går att avgöra vad den försäkrade kommer att tjäna framöver, på grund av att det inte finns en på förhand angiven månadslön eller en fast avtalad arbetsomfattning, så måste de framtida inkomsterna uppskattas. Rättsfallet HFD 2024 ref. 2 klargör att tidigare inkomster från det aktuella arbetet, tillsammans med annan utredning, kan användas för att uppskatta en försäkrads framtida inkomster. Domstolen betonar att historiska inkomster endast ska beaktas om de ger en rättvisande bild av den förväntade framtida inkomsten. Längden på den period med tidigare inkomster som används för beräkningen ska anpassas efter omständigheterna i det enskilda fallet.

Punkt 4

Hur ska årliga ersättningar beräknas?

Om den försäkrade har årliga ersättningar som kan ligga till grund för beräkning av SGI men som bara betalas ut en gång årligen, som exempelvis årlig bonus, ska dessa ersättningar fördelas som om de hade utbetalats under ett år (det vill säga under en tolv månadersperiod). Annars skulle dylika ersättningar räknas två gånger i den årliga inkomsten om de ingår i den sexmånadersperiod som ska beaktas vid beräkningen, eller inte alls för det fall de inte finns med i den aktuella perioden.

Punkt 5

Hur ska man räkna inkomster vid frånvaro och minskad arbetstid?

I regel beräknas SGI genom att en månadslön eller genomsnittlig månadsinkomst multipliceras med tolv. När det är aktuellt att beräkna SGI utifrån tidigare inkomster, ska sjuklön och dagersättning utbetalad av Försäkringskassan därför inte räknas med. Istället ska beräkningen göras utifrån en uppskattning av vad den enskilde hade tjänat om han eller hon inte hade varit sjuk eller fått en dagersättning utan hade arbetat som vanligt, om den försäkrade under hela frånvarotiden har omfattats av SGI-skydd och har återgått helt i arbete innan SGI-tidpunkten. Detta förutsätter dock att det inte är fråga om hel frånvaro under en hel månad eller mer, eller mer omfattande eller regelbunden frånvaro som infaller inom två månader från att ett arbete har tillträtts. Denna gränsdragning ligger i linje med 25 kap. 3 § andra stycket 2 SFB, det vill säga att inkomsterna då inte kan antas vara i sex månader i följd och kravet i 13 § föräldraledighetslagen om att man ska anmäla föräldraledighet till arbetsgivaren i förväg. I så fall får istället SGI bestämmas utifrån reglerna om SGI-skydd, eller så får en ny SGI bestämmas utifrån den försäkrades aktuella och förväntade framtida inkomster.

Punkt 6

Hur ska årsinkomsten beräknas för försäkrade som växlar mellan att arbeta som anställda och att bedriva näringsverksamhet som egenföretagare?

Utgångspunkten för beräkningen av SGI är att det så långt som möjligt inte ska komma i konflikt med inkomstbortfallsprincipen.¹⁹ Därtill ska beräkningen syfta till att ge en så rättvisande prognos som möjligt av den framtida inkomsten.²⁰ Därför ska SGI för försäkrade som kombinerar annat förvärvsarbete med tillfälliga anställningar fastställas efter en uppskattning av den förväntade årliga inkomsten. Detta för att förhållandet mellan inkomst av annat förvärvsarbete och inkomst av anställning ska bli rättvisande.

Det är i övrigt inte möjligt att inom ramen för detta rättsliga ställningstagande exakt bestämma hur beräkningen ska gå till, utan det måste avgöras med hänsyn till omständigheterna i det enskilda fallet.

Hur ska årligen återkommande inkomster beräknas?

Årligen återkommande inkomster ska inte räknas om till en helårsinkomst på samma sätt som inkomster som kan antas vara i minst sex månader i följd. Istället ska endast inkomsterna från den period som den försäkrade arbetat under ett år beaktas och ligga till grund för beräkning av SGI. Om den försäkrade vid tidpunkten för SGI-prövningen kan visa att en ny arbetsperiod kommer att påbörjas, och detta kan styrkas med till exempel anställningsavtal eller liknande, ska de förväntade inkomsterna från den arbetsperioden i första hand läggas till grund för SGI. Detta är förenligt med principen att SGI ska spegla den framtida inkomsten. För att sådana framtida inkomster ska beaktas krävs dock att anställningen faktiskt har tillträtts, vilket också är i linje med SGI för arbeten som varar i minst sex månader.

Om den försäkrade vid SGI-bedömningen befinner sig i en pågående arbetsperiod, ska inkomsterna från hela denna period beaktas, under förutsättning att de kan uppskattas på ett tillförlitligt sätt. Om det inte är möjligt att uppskatta samtliga inkomster under en pågående arbetsperiod i sin helhet, kan de inkomster som faktiskt går att uppskatta ändå användas som grund för att fastställa SGI. Detta förutsätter dock att dessa inkomster överstiger de inkomster som den försäkrade hade under den senaste avslutade upprepningen av sitt arbetsmönster. Om inte heller detta är möjligt, ska inkomsterna från den senaste fullgjorda arbetsperioden användas som beräkningsunderlag.

Aktuella bestämmelser, rättspraxis m.m.

6 kap. 6 och 8 § SFB

25 kap. 2 och 3 §§ SFB

26 kap. 4 och 6 §§ SFB

¹⁹ Jämför RÅ 2004 ref. 92, HFD 2018 ref. 1 och HFD 2024 ref. 2.

²⁰ Jämför RÅ 2024 ref. 2.

Beslutsdatum
2025-10-03

Vår beteckning
FK 2025/019505
Serienummer
2025:06

13 § föräldraledighetslagen

Prop. 1995/96:209 och prop. 2008/09:200

FÖD 1981:6, FÖD mål nr 636/1981, FÖD mål nr 1867/1981, FÖD 1988:25
FÖD 1985:29, FÖD 1985:33, FÖD 1986:59, FÖD 1988:25, FÖD mål nr
1063/1988 och FÖD mål nr 1582/1992

RÅ 2001 ref. 54, RÅ 2003 not. 63, HFD 2021 ref. 72 och HFD 2024 ref. 2

FKRS 2018:05

Försäkringskassan

Ingrid Utne
Beslutsfattare

Serdar Gürbüz
Föredragande